

наукових праць. – Дрогобич, 2016. – Т. 2. – Вип. 5. – С. 10–13.

2. *Коломієць К.М.* Новітні запозичення з англійської мови в німецькій суспільно-політичній лексиці / К.М. Коломієць // Вісник Запорізького державного університету. Серія: Філологічні науки: Збірник наукових праць. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 2. – С. 35–38.

*Wissenschaftliche Betreuerin: Baklan I.M.,
PhD in Sprachwissenschaften, Oberlehrerin*

УДК 81'25:81-1:811.111 (043.2)

Чубенко Б.В.

Національний авіаційний університет, Київ

КЛАСИЧНА УКРАЇНЬСЬКА ПОЕЗІЯ У ПАРАДИГМІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Екологія перекладу – сучасна синергетична дисципліна, яка сформувалася на межі лінгвістики, перекладознавства та екології. Екологічний аспект набуває неабиякого значення під час перекладу літературних творів, насамперед, поетичних, яким притаманні складність будови, образів, використання численних стилістичних прийомів і тропів.

Екологія перекладу розглядає поезію як систему екоконцептів – багатомірних одиниць мислення, підґрунтям яких слугує національна пам'ять носіїв мови оригіналу, їх предметно-практична та мисленнева діяльність. Згідно з К.М. Пилаєвою, можна виокремити природні, культурні та емоційно-особистісні екоконцепти [1, с. 94].

Поєднання екоконцептів утворює екосмисл – відображення взаємозв'язку явищ, описаних у творі, за допомогою мовних одиниць різних рівнів. Розрізняють втрату, послаблення, збереження та прирощення екосмислів [1, с. 95].

На сучасному етапі існує декілька стратегій поетичного перекладу. А. Лефевр представляє фонемний, буквальний, метричний, прозовий, римуючий переклад, білий вірш та інтерпретацію, у той час як Дж. Голмс – міметичну, аналогічну, органічну та сторонню форми.

Основу поезії «Думка» становлять природні екоконцепти [2, с. 22]. Так, екоконцепт «вода» є провідним для твору, виявляючись у низці субеконцептів, зокрема «море» та «сльози»: «Тече **вода** в синє **море**, та не **випікає**», «**Грає** синє **море**», «Ні з ким буде **поплакати**».

У світовій культурі вода символізує першоматерію, початок і кінець усього сущого, очищення від гріхів (у християнстві). Українська ж культура розглядає воду як посередник між життям та смертю, потік створення та водночас знищення. Субеконцепт «сльози», що виражається у вірші за

допомогою дієслова «поплакати», є символом мук і каяття, на зміну яким приходять духовне очищення та радість.

Під час перекладу відбувається втрата екосмислу внаслідок прийому генералізації, використаного перекладачем: “*There will be none to share your woes or pass the time of day*” [3].

Екоконцепт «шляхи» також відіграє ключову роль для передачі загального екосмислу твору. Він входить до складу фразеологізму «шляхи заросли тернами», що відображає пустку, занепад, неможливість повернення головного героя додому. Оскільки в англійській мові не існує його прямого відповідника, перекладач вдається до буквального перекладу: “*The Cossack weeps – his **beaten paths** with weeds are overgrown*”, що призводить до втрати екосмислу.

Екоконцепт «горе» є загальносвітовим і не викликає складнощів під час перекладу, екосмисл збережено: “*He thought with fortune to be blessed – **misfortune** is his lot*” [3].

Втрату екосмислу спостерігаємо під час перекладу рядків «*грає синє море, грає серце козацькеє, а думка говорить*». Відбулася заміна екоконцепту «серце», який виражав емоційність героя та його тугу за рідною землею: “*the blue sea's waters splash and foam, **sad thoughts disturb his mind***”. Окрім того, у перекладі не відтворено стилістичний прийом паралелізму «*грає синє море, грає серце козацькеє*», використаний у оригіналі для нарощування емоційної напруги [3].

За структурою твір є так званим шевченківським віршем, чотирнадцятискладовий рядок якого поділяється на фрагменти (по 8 та 6 складів) і містить 4 наголоси, причому четвертий наголос падає на останній склад. Римування перехресне, жіноча рима чергується з дактилічною. Під час перекладу передано особливості римування, проте характерну ритміку й риму не було збережено.

Таким чином, основними стратегіями у парадигмі екологічного перекладу поезії Т.Г. Шевченка стали римована та аналогічна форми.

Список літератури

1. Пылаева Е.М. Актуализация ключевых концептов текста перевода: эколингвистический подход: дис. на соиск. уч. степ. канд. филол. наук: спец. 10.02.20 / Екатерина Михайловна Пылаева. – Пермь, 2015. – 215 с.

2. Шевченко Т.Г. Кобзар / Т.Г. Шевченко. – К.: Видавництво художньої літератури «Дніпро», 1985. – 622 с.

3. Taras Shevchenko's poem “A Reflection” (English translation by John Weir) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://taras-shevchenko.infokle.net/poems-of-taras-shevchenko-translated-into-english-by-john-weir.html>

Науковий керівник: Журавльова О.М.,
канд. філол. наук, доцент

2. Литюга Ю. В. Реклама з точки зору сучасної перекладацької діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/26166/1/Lytjuga%20.pdf>

3. Марковський Д. А. Реклама як вид маніпулятивної діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/12974/1/29.doc>

4. Строчковська Р., Вокалюк Ю. Лінгвістичні особливості перекладу рекламних текстів [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/33233Lingvistichni_osoblivosti_/1.html

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 811.133.1+811.111 (043.2)

Соломко Д.Б.

*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», Ужгород*

ІСТОРИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ВПЛИВУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ НА АНГЛІЙСЬКУ

Англійська мова формувалась протягом багатьох століть під впливом латинської, старо-германської, старо-скандинавської, але, найважливіше майбуть, французької мови. Вплив французької мови на англійську фактично розпочався з Норманського Завоювання Англії. Вільгельм завойовник (на той час ще герцог Нормандії) мав тісні зв'язки з королем Англії Едуардом, у якого не було дітей, тому після його смерті він заявив про те, що трон був заповіданий йому. В той же час на трон Англії претендували король Норвегії Харальд Хардрода і Гарольд Годвінсон – ерл Східної Англії, який зайняв престол Англії після смерті короля. Гарольд переміг в битві при Стемфорд Брідж, але його вже чекав Вільгельм Нормандський, який висадився неподалік від містечка Гастінгс, де і була нанесена поразка армії Гарольда [1].

Після битви при Гастінгсі Вільгельм (вже Завойовник) став королем Англії. Так як він був родом з Нормандії, в його лексиконі переважала французька, тому цю мову почали використовувати практично всі державні органи в Англії, а аристократія розмовляла виключно нею. Мабуть, єдиним оплотом старих звичаїв були англо-саксонські аристократи, які зуміли залишитись при владі на своїх землях після коронування Вільгельма [2].

Починаючи з цього часу французькі слова стали сильно впливати на розвиток англійської мови. Цьому також посприяли майбутні династичні шлюби між англійськими та французькими королівськими сім'ями.